

ราชกิจจานุเบกษา

หน้า ๑๑๔

เล่ม ๑๔๒ ตอนพิเศษ ๘๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้นและนายอำเภอเรณูนคร จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำ ซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลง หรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๕ ทำการดูแลรักษา เก็บ ขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาขบวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้นรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ศักดิ์วิวัฒน์ คำป่อง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อ ๖ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองย่างขึ้น
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๖

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

(๑) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

(๒) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

(๓) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

๑.๑.๕ ท่อ PVC ขึ้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบ หรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์ สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินที่ก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มขนาด $\varnothing$ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ - ๖.๐๐ เมตร ใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้เสาเข็มพันทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเข้าเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๑.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปฯ มาวางที่คอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ฯ ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่กันวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันการรั่วซึม จากนั้นเอาวงของซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวน ที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑ : ๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๕ การต่อน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทั้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติดโดยใช้ท่อ PVC ขนาด ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบ หรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้ น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่มีชั้นตอน ดังต่อไปนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด Ø ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าที่น้ำออก ขนาด Ø ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยระดับที่น้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียมาเข้าที่น้ำบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล.ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้ว ดูว่าดินกันหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพันทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร ได้เลย

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด Ø ๙ มิลลิเมตร ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็ม พื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกมาจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกมาจากบ่อดักไขมันได้ดี

รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อบางได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหารตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมันคือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ ดังนี้

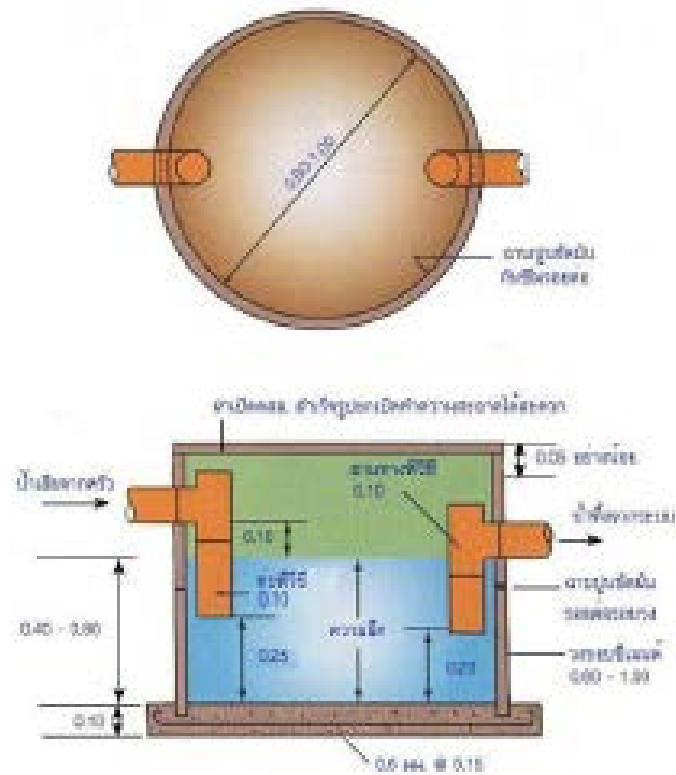
๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมกับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและเก็บกักน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ดินติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสถานกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

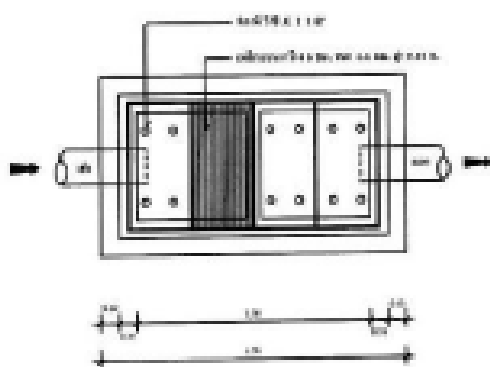
การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะเลงหรือแทงพลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นคอยขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นตักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอยเพื่อให้รถขยะนำไปกำจัดต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

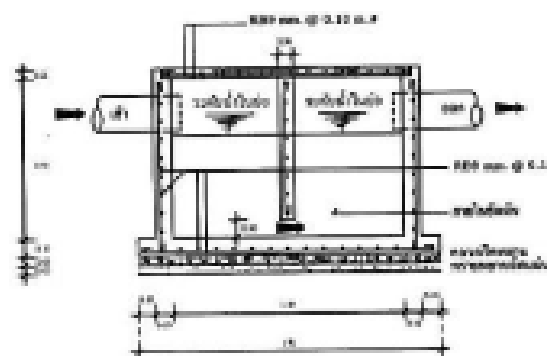
แบบบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์

แบบบ่อดักไขมันแบบสร้างในพี

แบบขยายแปลนบ่อดักไขมัน
SCALE 1:20

แบบขยายรูปตัดบ่อดักไขมัน
SCALE 1:20